

Bred indsats vedr. kvalificeret arbejdskraft

Baggrund

Kvalificeret arbejdskraft er en forudsætning for vækst i virksomhederne. De senere år er det blevet vanskeligere for virksomhederne i Syddanmark at rekruttere kvalificeret arbejdskraft. Syddansk Vækstforum afsatte tilbage i 2015 en særlig pulje på 45 mio. til kvalificeret arbejdskraft og har besluttet at videreføre indsatsen i handlingsplanperioden 2018-2019 som en bred indsats. Det betyder, at indsatsen er et tilbud til virksomheder inden for alle brancher. Det er således muligt at søge midler i hele handlingsplanperioden til en indsats, der rækker ud over Vækstforums forretningsområder. Indsatsen skal bidrage til at sikre kvalificeret arbejdskraft til private virksomheder. Der er særligt fokus på kvalificeret faglært arbejdskraft, da der bl.a. forventes mangel på faglært arbejdskraft fremover.

EU's Socialfonds rammer

Indsatsen vedr. kvalificeret arbejdskraft finansieres af Den Europæiske Socialfonds prioritet 4, erhvervsuddannelse og videregående uddannelse. Midlerne i denne prioritet skal anvendes til at højne arbejdsstyrkens formelle uddannelsesniveau ved, at flere gennemfører en erhvervsrettet kompetencegivende uddannelse på faglært eller på videregående uddannelsesniveau. EU's Socialfondsprogram giver mulighed for at arbejde med erhvervsuddannelse og videregående uddannelse med udgangspunkt i to overordnede indsatser:

1. At få flere unge til at gennemføre en erhvervsuddannelse
2. At få løftet uddannelsesniveaet primært blandt de ansatte i SMV'erne, så antallet af voksne personer med erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse øges.

Vækstforum ønsker ansøgninger til puljen særligt inden for de erhvervsuddannelser og korte videregående voksenuddannelser, hvor der vurderes at være og/eller blive mangel på arbejdskraft i private virksomheder i Syddanmark.

Kortlægning af behovet for kvalificeret arbejdskraft i Syddanmark

En kortlægning af behovet for kvalificeret arbejdskraft i Syddanmark, som blev udarbejdet i marts 2015, viser bl.a., at der generelt vil være behov for medarbejdere, der:

- Har en erhvervs-handson-praktisk baggrund som fx håndværker, men som har taget en overbygning, der både klæder medarbejderen på til at håndtere komplekse helhedsorienterede projekter og processer, men som også er specialiserede inden for bl.a. clean tech, elektronik, IT, data mv.
- Er efteruddannede og opkvalificerede inden for områder, der specialiserer dem i internationalisering (fx sprog og kulturforståelse), markeds- og kundefokus, innovation (både ift. arbejdsgange, produktion og service) og formidling og kommunikation.

For så vidt angår faglærte så viser kortlægningen, at der er en generel risiko for mangel på faglærte i Syddanmark. Der kan være stor forskel på manglen på faglært arbejdskraft inden for de enkelte uddannelser. I kortlægningen ses der eksempelvis på udvalgte erhvervsuddannelser. Her viser det sig, at der er en stor risiko for mangel på elektrikere, værktøjsmagere, plast- og proces teknologer, snedkere, mens der er generel risiko for mangel på kontoruddannede, mekanikere, Gas- og VVS-teknikere, smede, industriteknikere og murere.

Kortlægningen peger også på, at selvom der er faglærte nok inden for et område, kan der stadig være mangel på dygtige faglærte.

Krav og kriterier til den syddanske indsats

Vækstforum stiller følgende krav og kriterier til projekterne:

Krav

- Projekterne skal rette sig mod erhvervsuddannelser eller videregående efteruddannelser, som der er **dokumenteret efterspørgsel** efter i private virksomheder, jf. kortlægninger, analyser mm.
- Projekterne skal bidrage til, at de private virksomheder har adgang til **velkvalificeret** arbejdskraft, enten i form af dygtige unge faglærte eller medarbejdere med relevante efteruddannelser på faglært eller videregående niveau.
- Projekterne skal ligge inden for rammerne i det danske Socialfondsprogram og kunne vise **konkrete resultater** i form af personers gennemførelse af erhvervskompetencegivende uddannelser (en erhvervsuddannelse eller en videregående efteruddannelse) eller oprettelse af praktikpladser.
- **Forankring** af indsatsen skal være en integreret del af projektet.

Kriterier

- Projekterne vurderes ud fra Vækstforums tværgående kriterier.
- Projekterne vurderes ud fra deres forventede output- og resultatmål.

Effektmål

I ansøgningsskemaet til strukturfondene er der opstillet en række indikatorer for output- og resultatmål i forhold til prioritetsakse 4, erhvervsuddannelse og videregående uddannelse. Det drejer sig om:

- Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen.
- Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen.
- Deltagere, der har fuldført en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen.
- Deltagere, der har fuldført en videregående uddannelse umiddelbart efter deltagelsen.
- Antal praktikpladser.

Vækstforum vil vurdere projekterne i forhold til deres effekt på ovenstående indikatorer.

Aktiviteter

Under de to overordnede indsatser angiver Socialfonden en række aktiviteter, som der navnlig kan søges støtte til.

1. At få flere unge til at gennemføre en erhvervsuddannelse
  - Talentudviklingsforløb (fx deltagelse i konkurrencer, eliteforløb)
  - Målettet vejledning af unge, som vil i gang med en erhvervsuddannelse
  - Udvikling af praktikordninger, der motiverer virksomheder til at indgå uddannelsesaftaler
  - Supplere indsatsen på praktikcentre, fx flere virksomheder sammen om praktikforløb
  - Lette overgangen fra folkeskolen, fx i form af erhvervsklasser
  - Udbredelse af god praksis, fx undervisningsformer, pædagogik og faglig specialisering (inkl. forløb)
  - Udvikling af forløb der sikrer bredere geografisk dækning

- Samarbejder mellem erhvervsuddannelser og virksomheder om forretningsudvikling og innovation
  - Udvikling af skolemiljø og markedsføring (hvis det gennemføres sammen med mindst en af ovennævnte projektyper)
2. At få løftet uddannelsesniveaet primært blandt de ansatte i SMV'er, så antallet af voksne personer med erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse øges.
- Erhvervsfaglig eller videregående uddannelse af beskæftigede i små og mellemstore virksomheder, fx ufaglærte eller faglærte i industrien eller servicesektoren
  - Aktiviteter i forbindelse med realkompetencevurderinger mm. (fx information af SMV'er om muligheder for uddannelse m.v.)
  - Screening af SMV'er for at afdække uddannelsesbehov
  - Brug af erhvervsuddannelse for voksne, fx GVU og AMU
  - Samarbejde mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner om målrettede uddannelses tilbud til fx klynger eller brancher
  - Videregående uddannelser inden for brancher eller klynger på baggrund af identificerede behov
  - Tiltrækning af højtuddannet, udenlandsk arbejdskraft

Læs Socialfondsprogrammet her:

https://regionalt.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/ESF_Program_2014-2020_0.pdf

FVU som en del af indsatsen

Forberedende forløb for ufaglærte ansatte kan godt indgå i indsatsen for kvalificeret arbejdskraft, hvis det forberedende forløb er en forudsætning for, at medarbejderen kan gennemføre en erhvervsuddannelse efterfølgende, og hvis det forberedende forløb indgår som en del af et samlet uddannelsesforløb, hvor målet er at løfte den ufaglærte til et faglært niveau.

Socialfondsmidlerne kan eksempelvis bruges til at binde de offentlige finansierede tilbud bedre sammen og/eller til at binde dem sammen på en ny måde. Socialfondsmidlerne kan dog ikke bruges til at finansiere aktiviteter, der i forvejen er offentligt finansieret fx taxameterfinansieret, hvilket FVU forløb er.

Erfaringer fra de første ansøgningsrunder

I forbindelse med behandlingen af de første ansøgninger inden for kvalificeret arbejdskraft er der opsamlet en række anbefalinger og gode råd til kommende ansøgere:

- Ansøgninger skal være rettet mod at tilgodese virksomhedernes behov og mod at udvikle nye redskaber, nye metoder, ny viden m.v. og ikke mod generel udvikling af institutioner eller systemer.
- Bliv "spids". Udvælg nogle hovedbrancher (fx transport, lager/logistik, industriel produktion, bygge/anlæg, IT/vidensservice, hotel/restauration/turisme) og få uddannelser inden for hvert område. Udvælg de uddannelsesretninger, der afspejler det geografiske områdes erhverv. Start på de uddannelsesretninger, hvor der er stor efterspørgsel efter erhvervsuddannede. Pluk de lavest hængende frugter. Senere kan man eventuelt udvide med andre uddannelsesretninger.
- Brug en konkret indgangsvinkel i mødet med virksomhederne frem for en mere generel tilgang om at fortælle, hvilke muligheder virksomhederne har inden for efteruddannelse. Find ud af, hvad der er (mest) behov for i den enkelte virksomhed, og hvad der rører sig hos virksomhederne (fx automatisering). Italesæt ikke det dobbelte uddannelsesløft men i stedet eksempelvis automatisering. Udarbejd målrettede info og materiale, som passer til

de enkelte brancher/sektorer for at fremme interessen for og brugen af erhvervsuddannelser og akademiuddannelser. Brug stillingsbetegnelserne i mødet med virksomhederne.

- Send de rigtige mennesker ud. "Frontrunnerne" skal have teknisk indsigt og skal kunne møde mester i øjenhøjde. Vær klar og præcis i kommunikationen til virksomhederne. Deres tid er ikke til at høre eller læse materiale på mange sider. Vigtigt med brobygning til konkrete virksomheder. Der er store perspektiver i at samarbejde med erhvervsfremmeaktører. Inviter fx virksomheder til et møde om et interessant tema, såsom automatisering og brug det som anledning til at tale muligheder for kompetencegivende (hele)uddannelse med virksomhederne.
- Byg ovenpå andres gode erfaringer og inddrag de værktøjer, der allerede er udviklet. Eksempelvis DI's online værktøj, der hjælper virksomheder og deres ufaglærte medarbejdere indenfor industrien til at få et bedre overblik over den enkeltes vej til et svendebrev.
- Brug de styrker det geografiske område i forvejen har på uddannelsesområdet ved at koble sig på de styrkepositioner, som uddannelsessektoren i Region Syddanmark har.
- Indtænk igangværende nationale og regionale projekter i projektet.

Økonomi

Vækstforum har afsat ca. 30 mio. kr. af midlerne fra Socialfondens prioritet 4 til indsatsen. Finansieringen fra Socialfonden kan udgøre op til 50 % af de samlede støtteberettigede udgifter.

Ansøgningsfrister

Se Vækstforums hjemmeside <https://vaekstforum.regionsyddanmark.dk/wm454990>